

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán küldve
 Egy évre 10 frt — kr.
 Fél évre 5 — „
 Negyed évre 2, 50 „
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény följár. Vesseny-
 ház földjén, a szerkesztőségbe
 bérmentve küldendő.

Előfizetheti helyben
 TELEGGYI K. LAJOS és IZ.
 OSÁTHY KÁROLY könyv-
 kereskedésében és a kiadóhiva-
 talban KUTASI IMRE könyv-
 nyomdájában a postahivatalok
 náján.

Hirdetési díj:
 Négy hasábolj peiti sorát 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű a többes-
 hirdetések alkut szerint a le-
 olesóbb árért vételek fel-
 félyedjék minden külön be-
 társít 30 kr.

„Nyitár”-ben megjelenő közle-
 mény minden peiti sora 20 kr.

Hirdetések felvételnek a kiadó-
 hivatalban, KUTASI I. könyv-
 nyomdájában, valamint ZICHNER-
 MAN H. köv. Irodájában is.

Név nélkül vagy bérmentesül-
 beklidított kéziratok nem vétel-
 nek figyelembe.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

egyszerűbb orvosok által, mint egyedül jó-
 nak bizonyított és rendelt

POGGYOGYSZERE.

Érdem-érmek.
 Különböző kiállít-
 tásokról.

Érdem-érmek.
 Különböző kiállít-
 tásokról.

Érdem-érmek.
 Különböző kiállít-
 tásokról.

POPP J. G.

Orvos (Bécsben, Boznergasse 2.)

Prin-präparatumai.

es fogak kitöltésére

és jobb szer, mint fogója, melyet
 és fájdalom nélkül bele helyezhet od-
 antán a fogrészekkel és foghussal tel-
 fogakat a további elromlástól ója sa
 tita.

Anatherin szájviz
 A legkiválóbb szer csuszog fogfáj-
 lásoknál, a foghús dagasztásai, és se-
 tita a létező fogköveket a megakadá-
 köpődés: az ingó fogakat a foghús
 zaldarúta, s midőn a fogakat a foghús
 anyagot megszünti, a szájak kel-
 kölcsönöz és már rövid használat után
 temetlen szágot. 1 nagy palack 1 frt
 frt és 1 kisebb 50 kr.

Anatherin-fogpasta.
 A legkiválóbb és tiszta
 zomkai a fogaknak főfőhérséget költ
 málást megakadályozza és a foghús-
 22 kr.

Popp J. G. növény-fogpora.
 mely szépen tisztítja, hogy annak na-
 a által nemcsak a közönséges fogkö-
 nem a fogak zomacna is mindinkább
 doboz ára 53 kr. o.

Aromatikus fogszájzaja.
 A legbiztosabb orvosnek fogfájás el-
 b szernek van elismerve a szájjáreg-
 ara és fentartására. Egy drb. ára 35 kr.
 fogyszeres növényzappana.

A legbiztosabb orvosnek fogfájás el-
 b szernek van elismerve a szájjáreg-
 ara és fentartására. Egy drb. ára 35 kr.
 fogyszeres növényzappana.

A legbiztosabb orvosnek fogfájás el-
 b szernek van elismerve a szájjáreg-
 ara és fentartására. Egy drb. ára 35 kr.
 fogyszeres növényzappana.

4 frt 50 krig.

en olesó s a mellett
 smerkednem, a nagy-
 teltem fel, hogy bárki
 met felhívni, mi-szerint

EMET

pület)

ekkel berendeztem, a
 egyedül csakis nálam
 u. m.:
 2. tombos 1 frt — kr.
 3. „ „ 1 „ 10 „
 2. gombos 1 frt 10 kr.
 20. 2gomb. 1 frt 30 kr.
 1 frt 40 kr.
 nagy katonatiszti kez-

és az ugynevezett
 mets és eserén visz-
 galkalma-abb szusz-
 gban, melyekből min-
 a keztyűsségek tar-
 szal. — A sérvtőkök
 annak kijelentése ké-
 e?
 nálam megrendel-
 — sipks-hél s 50 kr.
 ten keztyű-mosást és

ara való nadrágtartót,
 mindenféle hari-nya-
 ok: a legjobb szeplo-
 borszes, — hajfesto-
 vé teszük, használati
 ró 1 skatuja 20 kr.
 met kérem és meleg

NDRÁS,
 gyáros.

35 forintig.

„Siessen — herczeg!”

(K.) Ez év nyarának elején történt,
 hogy Bismarck herczeg folytatá szokott
 sétáját a berlini hársak alatt, midőn egy
 előtte gyorsan haladó egyén észrevétlenül
 egy darab papírkát ejtett el. Bismarck a
 papírhoz érve, felvette azt s midőn bele-
 néz, látja, hogy az egy orvosi rendelvény,
 mely ennyit tartalmazott:

Rpe
 III. V. I. A.
 Siessen — herczeg!

A vasembernek első dolga volt meg-
 tudni, hogy ki volt azon rendelvény el-
 ejtője? és a sétányon álló híveinek (nem
 akarom mondani: kémeinek) csakhamar
 sikerült is felfedezhetni azt, hogy azon ur
 ember az orosz követségnek házi orvosa
 volt. Nos — ezzel zsebre teré a vasember
 a talált rendelvényt, melyet igen sokszor
 meg is nézett, míg végre azt megemészté-
 senie sikerült.

Mert hát alig négy vagy öt hó-
 nappal később láttuk azon rendelvény ha-
 talmas sikerét a fejedelmek találkozásában
 beadvá.

Az első Vilmos német császár kezdte
 meg Salczburgban az osztrák császár és
 magyar királlyal, ezt követte a spanyol
 király és a minden oroszok czárja; mint
 elsőrendű hatalmasságok, mert hát az angol
 koronázók is tett egy ilyen látogatást,
 az ujonan alakult keleti apró királyok és
 fejedelmek látogatását ide sem érte, és az
 orvosi rendelvény hatása az utolsó látog-
 atón kezdett látható és érezhető lenni!

Midőn Alfonsó spanyol király Párisba
 ment látogatást tenni, ezzel kezdette meg
 Bismarck izlettetni a találkák drámai oldalát,
 mivel ő még mindig félti az erőszakosan
 együvé tömörített német egység megcsorbi-
 tását ez oldalról, tehát hadd kapjanak
 össze először a spanyolok és francziák, mert
 a rendelvényen jelzett pontozatok azt ille-
 tik s mert Bulgáriából már eléggé kelles-
 mes hír érkezett Ausztriára néve akkor, a
 midőn világossá lőn, hogy I. Sándor, Bul-
 gária fejedelme nem óhajt a küszöbön álló
 nagy eseményekben Oroszország előrsi har-
 czosává fajulni. Ez azonban — magában
 véve sem több . . . látszatnál.

Bismarck, már több mint hat éve,
 hogy asztalán tartja Európának ujjaalakít-
 tott térképét, de a mely még eddig nincsen
 kellően kiszinezve és mivel Szent-Pétervártól
 már elérkezettnek látják az időt, azért lett
 a siettető rendelvény véletlenül a
 vasember kezébe játszva . . .

A heves verű francia meg hirtelen
 bele is akart harapni, csak Grévy hideg-
 vérése meentete meg attól, hogy épen
 annak nem jutottak labdájaul, kit legjobban
 gyűlöl és azt maga a jó öreg Vilmos császár
 teszi nyilvánossá, midőn azt írja Alfonsó
 spanyol királynak, a párisi eseményeket
 magyarul, hogy hát ne fájjon az nékie,
 mert azon fogadtatás tulajdonképen . . .
 nékie volt szánya!! Az, az, hogy ő érette
 szenvedte a bántalmakat — Páris utcáin.
 Vajjon kell-e ennél világosabb magyarázat?

Tehát a talált orvosi rendelvény első
 része már végrehajtatott; most már csak
 az a kérdés, hogy vajjon képes lesz-e a
 vasember Ausztriát neki ugratni a Novi-
 Bazár-felé való haladásnak? Mert Bismarck
 jól tudja azt, hogy Oroszország mit sem
 óhajt forróbban annál, minthogy Ausztria
 belekontárkodjék az ő keleti politikájának
 művelésébe, hogy aztán ő annál inkább
 megtalálhassa ellene a casus belli indokait;
 mert tudni kell azt, hogy a keleti új apró
 királyságok és fejedelemségek mind meg
 annyi ellenségei Ausztriának, mit épen ma-
 napság eléggé igazol a fellázadt Horvát-
 orszög nagyhatalom utáni vágya.

Részünkről nem szeretnénk, ha a bé-
 csi körökét oly könnyen bele lehetne ug-
 ratni ezen kettős kimenetelű játékba; mert

nagy balgaság azt komolyan hinni, hogy
 Oroszország meg fogna a Balkán-félszigeten
 túrni egy Ausztriából alakult katolikus
 szláv császárságot akkor, a midőn meg
 lett nekie engedve 1877-ben, a Párisban
 1856-ban kötött szerződést, a Prutnál
 szűjjeltépvé . . . elébe dobni. De már
 fátuma az Ausztriának és így Magyaror-
 szágnak is, mert ezt magával fogná rán-
 tani Taffé ezt így is akarja, mert Cseh-
 orszög ez által sokat nyerne, Tiszára pe-
 dig, mint engedelmes szolgára, vajmi ke-
 veset hallgatnak Bécsben, főképen, ha ő
 valamely akaratát óhajtáná a nemzetnek
 ama terv elébe tartani, mit nem is teszen
 megszokott udvariasságból . . . B é c s c s e l
 szemben; ezért kell nekünk magyaroknak
 már ma résen lennünk, sőt ma még inkább,
 mint valaha!

— A pápa világi hatalma. — A pápa
 a Szt.-Péter templomban, olasz zarándokokat
 fogadott. Miután csak 2000 zarándok volt, a
 bizottság 15,000 jegyet osztogatott szét a ki-
 váncsiak közt. A zarándokmenet rendezői a pá-
 pát e kiáltással fogadták: „Éljen a pápa, ki-
 rályunk és igazi uralkodónk, Róma valódi csá-
 szára!” A pápa, az üdvözöl beszédre felelvé,
 ezeket mondá: A laicusok zarándoklása bizo-
 nyítja, hogy az olaszok ragaszkodnak a szent
 székhöz; ez — mondá — természetes is, mert
 a pápaság Olaszország diédsége. Olaszországnak
 voltaképeni czéjja megoltalmazni a pápát
 és megadni neki azt a szabadságot, mely füg-
 getlenségének egyetlen kezesége. Ezen köte-
 lesség teljesítése nélkül Olaszországnak nem
 lesz szerencséje és szellemi élete nem fog fejlő-
 dni. Rómát egynehány vakmerő egyén occu-
 pálta, de az olasz nép idegenkedik e tett
 helybenhagyásától. A pápa tavódsákor az olaszok
 azt kiáltozák: „Éljen a pápa!”, míg a
 menet rendezői azt kiáltozzák: „Éljen a pápa-
 király!”

— Országgyűlés. A horvát-ügy tárgyalá-
 sát folytatta hetőn a képviselőház. Ezt megelőzőleg,
 a ház szeptemberi napidijának szó-
 nyegre kerülése alkalmából Polonyi Géza
 utalt arra, hogy a horvát képviselők demon-
 strative távol tartották és tartják magukat a
 ház üléseitől, indítványozza tehát, hogy szá-
 mukra a szeptemberi napidiját ne utalványoz-
 tassanak. Erre Csernátóny e felszólalást
 a jelen viszonyok közt „hazafiatlannak”
 mondá. A ház elveté Polonyi indítványát, mely
 mellett csupán 3—4 szelsőbái képviselő ma-
 radt ülve.

Ezután a Tisza Kálmán határozati javas-
 lata tárgyalatott. Orbán Balázs mint elő-
 szónok, a történelem megdöbbenetel érveivel szállt
 sikra az ismeretes szelsőbái álláspont mellett.
 Ezen sok hévvel elmondott beszéd után
 Pulszky Agoston szólott s éleskedéseivel
 egész kis vihart idézett elő a kormányparton.
 Horváth Gyula a többség helyeslésétől
 kisérvé, polemizált Szilágyi Dezső és Helfy
 szombati beszédekkel.

Az ülés legfőbb momentumát képezte, midőn
 gr. Apponyi Albert emelt szót. (Ekkor
 lépett a terembe a soáig betegeskedett
 Ráday honvédelmi miniszter, ki minden
 oldalról szívesenens adózóltetett). Apponyi
 helytelinit a kormány eljárását, de nem azért,
 mintha Horvátország ellen vételt volna, hanem
 azért, mert Magyarország ellen vételt. A hor-
 vátoknak nincs joguk panaszkodni a pénzügyi
 súlyos terhek miatt, mert a horvát képviselők
 minden megszavaztak. Ugy ez, mint azon meg-
 jegyzése, hogy a pénzügyminiszter a czimer-
 kérdésben huszárosan neki vágott s a szenve-
 dett kudarcot most a parlamenttel akarja
 megosztani a kormány, nagy tetszést idézett
 elő. Szónok végül kijelenté, hogy hajlandó volna
 oly compromissumot elfogadni, mely középutat
 tart a magyar és horvát álláspont között, te-
 hát ellogadná a czimer nélküli feliratokat, de
 mindenütt. A miniszterelnök javaslatát
 nem fogadja el, mert vereséget jelent. Appo-
 nyi beszéde végén élénk megjeljezték az
 ellenzéken s különösen nagy és mely szenzá-
 cziót keltett gróf Apponyi azon kijelentése,
 hogy ő soha sem írná alá nevet oly okánnyra,
 „mely Magyarország kapitula-
 czióját tartalmazza.” Elenk, hosszas
 eljenzés követé a szónok megragadó szavait.

Már 1/2-re járt az idő, midőn Polyt
 nevével szólta a jegyző. Polyt másnap kívánt
 szólni, de a ház nem egyezett bele, mert a
 szabályok szerint csak 1/2 órákor kiváthát
 ilyest a szónok. Polyt tehát beszélt, mint más-
 kor, most is gonoszul. Természetes, a horvát-
 oknak adott igazat s fegyvert kovácsolt e kér-
 désből a magyar nemzet ellen.
 Majd az ellenzék ellen fordult s állás-

pontját elhibáztottnak mondá, mert tulcilitálja
 magát a kormányt, a helyett, hogy azt v á d
 alá helyezni indítványozná. Az ellen-
 zéknek legfőbb vágya megbuktatni a Tisza-
 kormányt, már pedig ilyen magatartással
 soha sem fogja célját érni az oppositio.
 Tekintve az ellenzék álláspontját, szólónak
 Tisza javaslatát kellene elfogadni, de meg sem
 teheti. — Végül Tisza a Kálmán sietett meg-
 ragadni azt az alkalmat, hogy Polyt ellen
 néhány hősies frázist pattatván el, pártja rész-
 ről megjeljenessék.

Szólásra vannak még felírva: Polonyi,
 Bartha, Mezei Ernő, Hentaller,
 Mócsáry Lajos, Fenyvessy F., Né-
 meth Albert, Kiss Albert, Thaly Kál-
 mán és Hoitsy.

TÖRÖK PÁL.

Török Pál, a dunamelleki ref. egyházke-
 rület püspöke, mint fájdalmas részvételt érte-
 sulünk, keddre virradóra jobb létre zseuderült.
 76 évet élt, közel negyed század óta áll élén
 a dunamelleki szuperintendenciának, mely
 egyik nagy alapítóját, áldozatkész vezérét
 vesztette el benne. Ő alkotta a budapesti ref.
 gimnáziumot, ő hozta létre és tartá jó ideig
 sajátjából fenn a papnövelőt. Az egyházélet,
 az irodalom és köznevelődés terén buzgó és
 sikeres tevékenységnek emléke fűződik ne-
 vehez.

Török Pál született Alsó-Váradon Bars-
 megyében 1808 ban. Tanulmányait a selmeczi
 liceumban és a debreczeni főiskolában végezte.
 Ez utóbbi tanintézetnek 17 éves korában
 lett növendéke, két évig filozófát, jogot és
 hittant hallgatott s egyidejűleg mint a szónok-
 lati és költészeti osztály köztanítója működött.
 1832-ben a kis-újszállási gymnasiumhoz hívták
 tanárnak. A meghívást elfogadta; Arany János-
 sal egyidejűleg tanároskodott ott, a ki ins-
 truktur volt a háznál. Állásának oly pontos
 lelkiismeretességgel felelt meg, hogy mindenki
 megszerette. Ennek lehet tulajdonítani, hogy
 három évvel később a kis-újszállási ref. egy-
 házközség lelkészévé is megválasztotta. Kis-
 újszállásról, hat évi tartózkodás után, 1839-
 ben került el, a pesti egyházközség választotta
 lelkésznek. 1845-ben a pesti egyházmege al-
 esperesévé, 1849-ben főesperesévé, 1860-ban
 pedig a protestáns autonómia győzelmével a
 dunam lleki egyházkerület szuperintendensévé
 választott meg.

Még mint kisújszállási tanár, sok cikket
 írt az akkori hírlapokba. 1842-ben Székács
 Józseffel megalapította a Protestáns egyházi
 és iskolai lapot és szerkesztette 1848-ig.
 1841-ben megindította az „Egyházi beszédek
 tára” című gyűjteményt, melyben több kitűnő
 egyházi beszéde jelent meg.

A szabadságharcz utóan már ritkábban
 látjuk őt megjeleneni az irodalom terén. Mint
 főesperest, az egyház bonyolult ügyei és ke-
 nyes körülményei foglalták el leginkább s
 egész erejét a budapesti főiskola ügyére fo-
 dította. Ez intézet az ő buzgó fáradozásának
 köszönni létét, Török maga leírta „Korrajzok
 a dunamelleki helv. hitv. egyházkerület élet-
 köréből, tekintettel a kecskeméti és pesti
 főiskolák ügyére” (Pest, 1858.) cz. művében,
 mely óriási küzdelmekbe került az intézet
 megalapítása és fenntartása.

E munkát, mint védiratot adta ki a kecs-
 keméti egyház polémiája ellen, minthogy az
 egyház annyiban ellensége volt a pesti főisko-
 lának, hogy némi jog alapján azt követelte,
 miként az egyházkerület Kecskemétre helyezze
 a papnövelőt. Annyi azonban bizonyos, hogy a
 Pesten felállított ref. főiskola szükségét rég
 érezté nemcsak az egész dunamelleki egyház-
 kerület, hanem az egész protestáns egyház is.
 Török nélkül azonban ez még soká csak jámbor
 óhaj maradt volna. Az egyházkerület már
 1839-ben bizottságot küldött ki az ügyben,
 mely tervével oly gyorsan készült el, hogy
 már 1840-ben a négy szuperintendencia kép-
 viselői és megbízottai tanácskozhattak a javas-
 lat felett.

Ez a főkonvent kimondotta az iskola fel-
 állításának szükségességét és egy újabb bi-
 zottságot küldött ki az iskola felállításának
 megvalósítására. E bizottság 1848-ig működött,
 pénzt gyűjtött és az eszme mellett nagy agitá-
 ziót fejtett ki, de a szabadságharcz és az
 azt követő szomorú idők megakasztották a bi-
 zottság működését.

A szabadságharcz után főkép Török uji-
 totta fel a pesti ref. főiskola ügyét. 1854-ben
 már a kormányhoz folyamodást adott be az
 egyházkerület az iránt, hogy egyelőre legalább
 csak egy theologiai osztályt nyihasson meg.
 1855 ben Török maga utazott fel Bécsbe és
 egy második folyamodást nyújtott be. Ezenkí-
 vül erélyesen hozzálatott a pénzügytészhez.
 Buzgalmának az lett a következtése, hogy 1855.

október havában már megnyitá a hittani osz-
 tály, sőt 1859-ben a gymnasiumot is felállítot-
 ták. Ő alatta épült fel az iskolaépület a Kál-
 vintéren, ő buzgólkodott azon, hogy az intézet
 számára a híres Ráday-könyvtárt megvásárolja.
 Ezzel a pesti ref. főiskola könyvtárát az or-
 szög egyik legnevezetesebb könyvtárai közé
 emelte.

A budapesti ref. iskolán, templomon,
 gimnáziumon és papnövelőden gyászbülgök jel-
 zik a magyar ref. egyház nagy veszteségét. Az
 elhunyt püspök temetése szerdán lesz; a gyász-
 szertartásra vonatkozó intézkedések megtétele
 czéljából tegnap délután ülést tart a helybeli pres-
 biterium. A gyászbeszéd megtartására a halot-
 tasháznál Nagy Péter erdélyi ref. püspököt
 kérték fel; a sírkertben, mint halljuk, Filó
 Lajos nagykőrösi lelkész és egyházkerületi fő-
 jegyző fog beszédet tartani az elhunyt püspök
 fölött.

KARCZOLATOK.

(T. — Az egy erős ember. — Egy távirat. — Uj pa-
 lánta. — A gyöngéd párt. — Mese.)

A nagy T. feltámadott öblös sirjából s
 leírta a vezéruúri czikk hatásos címjét: „M é l t
 ó s á g” és . . . és — folytatja a „magyar
 Theuriet-lapja” — „és p ö k h e n d i s é g.”
 Kitiűnő czim! belé fog illeni a kormány-
 párti kir. tanácsos urak szalonjaiba!
 Epen így belé fog illeni a tartalom, mely-
 ben valóban bosnyák logikával van bizonyítva,
 hogy a horvátok előtt való meghunyászkodás,
 a méltóság és a rakoncátlan bratyik jö-
 tékony megvirágása, az már p ö k h e n d i s é g!
 — Hát kérem az micsoda, a mit táviratoznak
 Zágrábból!

Azon tévedés következtében, hogy az Agramer
 Zeitung egy belgrádi táviratot, mely a szerb milicia
 letvegyszereséről szól, Budapestről keltezte akként
 közöli, hogy a czimerk levétele f. hó 8-án törté-
 meg — ma a Gundulics-utczában nagy néptömeg gyűlt
 össze. vára a hivatalos czimerk levételét. A városban
 különben nyugalom uralkodik.
 Meltóság ez vagy pökhendiség?

A nagy T. ezuttal bizonyítgta.
 Kezdi „bizonyítékait” szóról-szóra illeten-
 képen: „én például egy erős em-
 b e r v a g y o k.”

Oh kérem! micsoda szerénység! Ön nem
 egy, ön tizenkét erős ember, anyyi, a
 hány szubvencionált vidéki lap közli ugyan-
 azon vezércikkét.

Es egyszerűs mind elég erős arra nézve
 a kormányelnök rendelkezési aiaja is, hogy
 öntöt—hat—tiz—huszonöt erős embernek tek-
 tintse!

Távirat Bécsből Zágrábra:
 „Die Ultra's machen zu viel Rauch. Dro-
 hon sie mit R a u c h !”

A budapesti „szocialisták” a 13 vértanu
 ünnepeit megzavarták s az ünnepi szónokot az
 ablakon való menekülésre kényszerítették.

Boldog Isten! ezen szocializmus zsenge
 füve is a Tisza-kormány korszaka alatt buja-
 hodott fel ilyen szúrós gyommal!

Ezekkel még sok dolga leszén Tiszának
 és Thaisz Eleknek!

Nekem csak azt tetszik, hogy a kormány-
 párt a magyar-ellenes elemekkel szemben
 nem tartja elégségesnek a . . . kapitulációt,
 hanem ezenkívül még dicséris is öket. Midőn a
 magyart jól ósszeszidja, hangja egy coloratur
 énekesnő minden légy bugását felülmúló lágy-
 ságot nyer s így beszél hol „izr. válású pol-
 gártársainkról” hol peedig „horvát testvé-
 reinkről.”

Igy mentegette a házelnök „demonstráció
 csinálás nem akarásával” azokat a horvátokat,
 a kik e demontálás szándékát nyíltan kijelen-
 tettek. Csernátóny, épen azon Fiume
 képviselője, a mely legjobban
 ösmeri a horvátok patriotiz-
 musát, oly lehetetlen, oly vakmerő volt,
 hogy a távolmaradók napidijainak visszatartá-
 sát „hazafiatlanságnak” nevezte.

Ez a hamis kifejezés. Különbön régi
 dolog, hogy a mit Csernátóny gyárt, az csak
 hamis lehet.

Mese egy ő s m e r e t e s „t á r s a d a l m i”
 kérdésről.

Vesztett el kergette az egyszeri embert,
 és a mikor már csaknem utól érte, rákiált egy
 puskás vadász-ember:
 — Eszélyes rendszabályokkal élj a ku-
 tyáiddal szemben, ha azt akarod, hogy meg
 ne vesszenek!

— Megteszem — felel a szorongatott —
 s hogy eszélyesen bánhassak a többi kutyám-
 mal, légy szives lenőni a töltött puskáid ezt
 az egyet, a melyik a sarkamban van!
 Gili Balázs.
 *) Nem báró Rauch Levin ez? Szerk.

A debreczeni „szabadság.”

Debrecen, 1883. okt. 9.

(S—t.) Ezen czim alatt természetesen nem értendő politikai szabadság, mert ez itt se nagyobb vagy kisebb, mint más mindenhol, hanem ezalatt most is csak azt a népies kifejezést értjük, a mely orosz gószárárt jelent.

Nevezetű onnan nyerte, hogy a régi jó időkben, midőn még tanácsnok uraimék, meg az egész városi előjáróság naponként kétszer jártak testületileg a templomba. Debreczenben semmit nem volt szabad arulni vasárnapon. A hatóság gondoskodott arról, hogy az utcákon vasárnap szeker ne járhasson; a sorompónál örök állottak, kik nem engedték be semmiféle kocsi, míg a vasárnap esti csillag fel nem jött. Valóságos előzménye ez a most oly híjjá predikált vasárnap munkaszünetnek! Azonban a debreczeni vásárok valóságos országos sokadalmat képezvén (ma persze már nem azok) nem lehetett megakadályozni a roppant forgalmat, s így kimondott, hogy a négy vásár vasárnapján egész nap szabad arulni.

Itanen „szabadság” elnevezése, mely a népkaján maig is él.

Hát ez év negyedik „szabadság” vasárnapja tegnapelőtt folyt le és mult volt a nagy csöndben, ha az égnek hegye a déli órákban napsugarat nem bocsát utcáinkra, melyeken azután azonnal megindult a roppant népvándorlás.

A legtarka-barkább tömeg, amilyenhez hasonlótt messze vidéken nem lehet látni. Hullámzik, gyürődik, vonul a „terek” felé, melyek egyikén mágnások csoportja látszóvezi a futó paripákat, másikon a sátrak tarka tömege megrakva pompázik a csizmától kezdve a „szerelem” szappanág, meg a csutorás pipáig, a harmadikán forgó komédiák és tele festett falu panorámák ragyogó nyereségy-tárgyakkal, a negyedikén óriási terjedelmű baromvásár, mely nagyszerűen s főleg czelszerűen van berendezve. De ki tudná azt hirtelen elsorolni, mennyi látni valót nyujt egy debreczeni vásár?

Meg is nézik a jó vidékiek sorba valamennyit. És tán meg igen nagy töltség és nagy vásár. Hiszen néhány hatosért temérdek mindent lehet vásárolni, igaz, hogy ahhoz is való az, de a gyermekeknek meg az öregeknek nagyon tetszik a csecse-becse, vagy a cifra fejevaló kendő.

A fel-, ki- és levonulásnak végre hazavonulás leszen. — A fekete vonal végig fekszik az utcákon, felhangzik meg egyszer a zsvaj szatán lassan kezd néptelenedni a komédiások tere, az árúboldokból bevonják a kirakott tárgyakat, a „szabadság”-nak vége már s az oszlás napja köszönt be, azzal a nagy csalódással, mely a kereskedő világot sújti. A zsidók — nélkülözhetlenségüket bizonyítván — az ő ünnepeiknek meg az antiszemizmushoz tulajdonítják ezt a pangást. Pedig ne féljünk! A zsidó pusztul el, ha nem köt üzleteket. A termelő kihuzaszárz kenyeren is. Az általános forgalomról majd beszél a vásárbírói hivatal-kimutatása.

Tippan Tóbiás elbeszélgetesei.

— XIX. porcijó. —

Elmondom a nótám Világ hallatára, A kinek nem inge Ne vegye magára!

Hát hogy egyik szavam a másikba ne ócsossem, osztán meg hogy sok teketóriát ne csináljunk a dologból, hát ihun van ni a Láb a fel „atyánfija” által átadott level ma gyarázatytva:

„Hajja „maga” Tippan Tóbiás!

Magának a városi dógokhoz semmi közi. Magának csak arra legyk gonnya, hogy az „új gazdasszonya” rá ne jöjék a maga turpisságára, mint az első, mert bizony mondom magának, hogy szük lesz akkor e z e g l e d u c z c z a.

— Pedig ojan igaz, mint kéczzer kettő = nygy, hogy tudomására juttatom, hogy mag a via litire meg most fiatal j a n y o k k a l barátokozik, osztán meg tuggyza meg mag a

A „DEBRECEN” TÁRCZÁJA.

Szeréna.

— Dr. P a p a i Imrétől. —

Komoly gondolatok fognak el mostanában. Komoly gondolatok, fájdalmas emlékek. Vagy talán csak azért oly komolyak gondolataim; mert emléimk oly fájdalmasak. Ugy lehet.

Ha elmulik a nyár: vele hervad a rózsza is. Ugyan ki sirna utána? Hiszen virárgzott.

Ha elvesz az ifju kor: szétfoszolnak a gyermek álmok is. De ugyan miért sirnak utánuk? Hiszen tündököltek.

Ha elvirárgzott: hát elvirárgzott; ha meghaltak: hát meghaltak. Végzetők ez.

Elmondtam ezt minden reggel, elmondom minden este. Mégis... mégis... komoly gondolatok fognak el mostanában. Komoly gondolatok, fájdalmas emlékek. Rég elmúlt időknek méla hold világa. Báuos évek panasza egymáshoz. Bus temetők éjjeli száda. Evekről évekre örökít keserűség...

És mig így merengek, és mig így borongok: azon veszem észre, köny tolu szemembe. Az elmúlt idők keserű csalódásai bántanak-e? avagy talán csak az fáj, hogy nincsenek többé

aszt is, hogy az az elkísétt számadás améket emlegetett, nem elkísétt számadás, és ha elkísétt is, nem azir kísétt el, mert elkísétt, és mivel emnéfogvást elkísétt, még sem kísétt úgy el, hogy utól ne írje a t ö b b i t; — mer hát annak a számadásnak mindegy, akár most, akár a jövő esztendőben, akár pedig majd az 1883-dik év utójján teszik is a levéltárba, akkor is csak a lesz abba, a mi most van. — Jobb volna bizony ha a szur n á a s e m i t, hogy annak a fél millió j ó b a került „Bika” vendüglőnek mir nem csináltak ojan ki állójját mint az Andaházi Szilágyi háznak van; osztán meg felhizne ezczer jokor a piacra, mikor a k o f a asszony-ságok lefulezik a józai gyümölcsös és szőlős tajágakat, osztán figyelmezteték Sz á j a t a t y i barátait, hogy ne egyegygyk az ijen disztóságokat. Hanem nem meri ugy-i, mert tuggyza, hogy sok kofának az ura hajdu meg konstáber, osztán fil tülök ugy-i?

Tehát gondolja meg jól a dógot. M a g a is vót a város szögálatyába, osztán ne irigy-kegygyk senkire. Lesz még idő, hogy m a g a n a k is jut a város tehénnek csecсібül e g y, majd meglátom akkor, jobb lesz-i m a g a is a d e j k a n e v a s z n a n a l.

Hallom kulömben, hogy nem szgyellett m a g a a m i t n a p o k n a k e m l e n n i —. — s. — u r h o, hogy fizessk elő a m a g o k lapjára. Hanem bezzeg meg is kapta am a m a g a p o r c z i j o j á t, mer hát kerek-perecz megmondták, hogy egy nagy hivatalnok ur meg-monta nekik, hogy ne járassák a s z t a z u j s á g o t, mer hát m a g o k m i n d i g c s a k h á b o r u s á g o t c s i n á l n a k, nem eligesznek meg avval, hogy miuk tudjuk a megunket. Hanem magok is tudni akarják a magoket? Majd ha fagy!... A multkor bele beszügettek, hogy a f o r g ó k e m e n c z é b ü l nem kaphatnak téglát, pedig ebbe stucsen igazságok, mer ha éppen akarták v ó n a, hát lett „vona” bizony ott annyí d í r i b d a r a b, s ü l e t l e n m e g o s s z e s ü l t, hogy akár még kétémeletet rakhattak vóna belöle a „Bika” tetejibe. — Azután meg ott van a czelegl-uczczaji kutbódé, ettül se fernek; — mi mán lefürattuk vagy 100 egynyhány öre; tessik m a g o k n a k m o s t m á n m e g m e g a n y i r a l e f u r á t n i, h a d d l á s s u k, á t t u d n a k i t o r e t n i A m é r i k á b a; — mi a fekete teiger szemjüt kerestük vóna, lehet, hogy m a g o k a v e r e s t e n g e r e r e a k a d n a k, o s z t á n a k k o r h á t o k r a v e h e t k a s z t a n a g y f a b ó d é t. — Hanem hát m a g o k n a k u g y k e l l e n e m i d e n, m i n t a c z i g á n y n a k a l á g y c z i p ó: „hoczca uram isten, de mingyja am!” — Abbul pedig nem lesz semmi.

Még több ojan dógokat is tudnak elmondani, a mejjeket m a g o k m i n d i g p i s z k á l g a t n a k, hanem hát most nem írek rá, mert piacz-utczában igen sok dógom van a v á l a s z t ó p ó g á r o k k a l, sorba kell őket járnom, hogy a jövő esztendőji választáskor — mán tudniillik a tisztviselő választáskor — meg meg mi ránk szavazzanak. — Hallom, hogy m a g a is u g y a n c s a k s o r i t y t v a G y e p e n h e g y e s s ó g o r á t, hogy hát a „paczi csösziget” elhessze. Van is nekünk szükigünk ojan emberre, a ki még a „töremora szedegetésre szöllő paletát” se tudná k i n y o m t a t t a t n i. E l h e g e d ü s ö l t e m á n a s z t a k i s, — akarám, mondani — szent D á v i d. Arra bizony ne tácsca m a g a a s z á j á t.

Hogy pedig ezek ugy vannak, a mint írom, azt h i t e l e s e n b i z o n y i t o m. — Debreczen, 1883. szeptember 29-én.

Megfordított jó baráttya: Mekegő Judás m. k.

No kedves ecsem, ugy-i e m á n o s z t á n csak megatta nekem a v á s á r f i j á t. Jó p i p a e c s a k s z i n i k e l l. — Hanem megájj pokol-pozdorja Mekegő, mujjik el csak a s z ú r e t, majd a nyakad közé cserditek, mer hát tudom én, hunnét fu a szél. A kangyeplüit neki! Szent a bikessig közöttünk kedves ecsem! Vig szüretelist kíván

tisztelő baráttya: Tippan Tóbiás.

elveszni való álmaim, hogy többé már nem csalódhatom! ? kitudná azt! ?

Eltöltöttem szerény vacsorámat, Intka asszony letakarítá az asztalt, s a lámpát író-asztalomra helyezé. Aztán elő vette köteseit, letelepedett a kemence mellé, s figyelő várakozással tekintgetett felém.

Igy megy ez napról-napra. Intka asszony oda ül a kemence mellé, én pedig író-asztalomhoz. Én elbeszélgetem multam álmait, csalódásait; ő pedig csendesen, türelmetlenül hallgatja azokat, míg el nem alszik rajtok.

Igy megy ez napról-napra. Nagyon meg szoktuk már. Ó is, én is; mind a ketten. Én elbeszéltem multam történeteit, és meg könyebbülök általa. Intka asszony meghallgatja, s szerencsésen elalszik rajta, és mindketten meg vagyunk győződve a felől, hogy ennek így kell lenni.

Oda mentem író-asztalomhoz, kényelmesen bele helyezkedtem a nagy karos székbe, s elővettem naplóm, melybe multam eseményei meg vannak írva.

Ezutal ah! Szerénára került a sor. Ó róla beszéltek. Hol volt, hol nem volt, talán nem is való volt. Nem is história már ez, hanem mese.

Sok viz lefolyt azóta a Tiszán, Sokan keresztül mentem magam is.

Nem is hinné Intka asszony, minő különös s minő pajkos fickó voltam én egy idő-

ben. Telve vagyakkal, merész égbetörő vágyakkal, elveszni való tündér álmokkal, való és képzelt csalódások keserűségeivel, farszító vívódásaival.

Most már... Oh! most már: non possum. Tudja é mit tesz az, hogy: non possum?

Ez a legrettenetesebb szó, ez a legszörnyűbb fogalom minden nemzet szótárában. Szörnyetegek szörnyetege, verje meg az Isten a ki feltalálta.

Élni vágy és czel nélkül, élni s nem érezni az öröm keserűségét, a fájdalom gyönyörét, nem válni, nem remélni semmit, üvegen át nézni a paradicsom ödvét, de a honnan nem lehet leszakítani egyetlen árva virágot; fagyosan ridegen tengeni egyik napról a másikkra, mint az északi sark kietlen jege, melytől egy feloldhatatlan átok örökre eltiltá a napsugár melegét. Több ez a halálnál, több a gyehenna lángoló gyötrelmeinél; a kárthatok kárthatja ez.

Tudja-e már? Jutka asszony! Tudja-e már mi az a „non possum”.

Nem? No akkor menjen el öreg barátom a poszokos plebános Dorkájához, az minden esetre... no persze minden esetre alaposabban megmagyarázandja, hogy mi az a „non possum.”

Fiatal... oh Istenem! fiatal, ábrándos ifju voltam ezen a földön a levegőben jártam.

ben. Telve vagyakkal, merész égbetörő vágyakkal, elveszni való tündér álmokkal, való és képzelt csalódások keserűségeivel, farszító vívódásaival.

Most már... Oh! most már: non possum. Tudja é mit tesz az, hogy: non possum?

Ez a legrettenetesebb szó, ez a legszörnyűbb fogalom minden nemzet szótárában. Szörnyetegek szörnyetege, verje meg az Isten a ki feltalálta.

Élni vágy és czel nélkül, élni s nem érezni az öröm keserűségét, a fájdalom gyönyörét, nem válni, nem remélni semmit, üvegen át nézni a paradicsom ödvét, de a honnan nem lehet leszakítani egyetlen árva virágot; fagyosan ridegen tengeni egyik napról a másikkra, mint az északi sark kietlen jege, melytől egy feloldhatatlan átok örökre eltiltá a napsugár melegét. Több ez a halálnál, több a gyehenna lángoló gyötrelmeinél; a kárthatok kárthatja ez.

Tudja-e már? Jutka asszony! Tudja-e már mi az a „non possum”.

Nem? No akkor menjen el öreg barátom a poszokos plebános Dorkájához, az minden esetre... no persze minden esetre alaposabban megmagyarázandja, hogy mi az a „non possum.”

Fiatal... oh Istenem! fiatal, ábrándos ifju voltam ezen a földön a levegőben jártam.

ben. Telve vagyakkal, merész égbetörő vágyakkal, elveszni való tündér álmokkal, való és képzelt csalódások keserűségeivel, farszító vívódásaival.

Most már... Oh! most már: non possum. Tudja é mit tesz az, hogy: non possum?

Ez a legrettenetesebb szó, ez a legszörnyűbb fogalom minden nemzet szótárában. Szörnyetegek szörnyetege, verje meg az Isten a ki feltalálta.

Élni vágy és czel nélkül, élni s nem érezni az öröm keserűségét, a fájdalom gyönyörét, nem válni, nem remélni semmit, üvegen át nézni a paradicsom ödvét, de a honnan nem lehet leszakítani egyetlen árva virágot; fagyosan ridegen tengeni egyik napról a másikkra, mint az északi sark kietlen jege, melytől egy feloldhatatlan átok örökre eltiltá a napsugár melegét. Több ez a halálnál, több a gyehenna lángoló gyötrelmeinél; a kárthatok kárthatja ez.

Tudja-e már? Jutka asszony! Tudja-e már mi az a „non possum”.

Nem? No akkor menjen el öreg barátom a poszokos plebános Dorkájához, az minden esetre... no persze minden esetre alaposabban megmagyarázandja, hogy mi az a „non possum.”

Fiatal... oh Istenem! fiatal, ábrándos ifju voltam ezen a földön a levegőben jártam.

ben. Telve vagyakkal, merész égbetörő vágyakkal, elveszni való tündér álmokkal, való és képzelt csalódások keserűségeivel, farszító vívódásaival.

Most már... Oh! most már: non possum. Tudja é mit tesz az, hogy: non possum?

Ez a legrettenetesebb szó, ez a legszörnyűbb fogalom minden nemzet szótárában. Szörnyetegek szörnyetege, verje meg az Isten a ki feltalálta.

Élni vágy és czel nélkül, élni s nem érezni az öröm keserűségét, a fájdalom gyönyörét, nem válni, nem remélni semmit, üvegen át nézni a paradicsom ödvét, de a honnan nem lehet leszakítani egyetlen árva virágot; fagyosan ridegen tengeni egyik napról a másikkra, mint az északi sark kietlen jege, melytől egy feloldhatatlan átok örökre eltiltá a napsugár melegét. Több ez a halálnál, több a gyehenna lángoló gyötrelmeinél; a kárthatok kárthatja ez.

kaptak s azokat ép ily szépen énekelték el. Eredeti és igen hatásos alak a zord Csomoré, kinek kivált temetői jelenetét játszott drámai hatással Ditrói ur. Szép a darab nyelvezete s az egész tele van igen jó ízű, tösgyökeres humorral szőtt népies jelenetekkel, ilyenek az „anygalkák” csinjei s a szemköztes szürszabó és cszmadia ellenségeskedései. A szereplők (bármennyire nehéz feladat minden lélektani s széptani ok nélkül jönni-menni a színpadon) kedvel és ügyesen játszottak; Németh József ur hatalmas „főangyalkája, Foltényiné asszony jószívű de heves korcsmárosnéja, Rónaszékly ur Hruska Vendeke (ki egy kétszer zsidós kiejtésbe esett a maga „árvamegyei” magyarságából). Nyilasi ur cszmadiaja, Szentes János ur „Szamar Ferkója” érdemelnek említést. A közönség a kómius jeleneteken jól is mulatott. (L—g.)

* Akademiкусainak. Édekesnek találjuk megjegyezni, hogy érdemes orvosi és term. tud. írónk Dr. Török József kir. tanácsos ur orvos- és sebész tudor, a debreczeni ref. főtanodában akadémiai tanár, a pesti orvosi kar, a budapesti orvosgyelet, a magyar kir. term. tud. társ. a m. földtani társulat r. tagja sat. levezelő taggá választott márc. 7-én 1843. rendessé decz. 15. 1858. tehát huszonöt év előtt. Bizonyára összhangzók itt az évek és az érdemek.

* A katonai felmérési munkálatok javítása czéljából egy katonatiszt érkezett városunkba, ki buzamosabb időt fog itten tölteni. Czélja, hogy a határunkban közelebb történt változások után (nagyobb és kisebb utak esetlegi változása, árkok átsása, sat.) a katonai térkép kijavítassék.

* Gyilkosság. Titokzatos esemény történt ma éjjel a Szechenyi utca végén, melyre világot deríteni a rendőri vizsgálat feladata lenne. Egy szegény vásznastót, amint nem messze árulogató társaitól elvált, lefeküdt szekere alá aludni ugy este 8 óra tájban. A fültanuk bizonyítása szerint alig telt bele egy óra, veszedést és dulakodást hallottak a székér környékéről látták, a mint az árus tót két egyenél viaskodik, kik szekerét meg akarták lopni. A tettesek az igen erős embertől megijedve, futásnak eredtek a városból kifelé; ez azonban utánuk eredt s elakarta őket fogni. A dolog további lefolyásáról eddig még nincs tudomás; csak a fültanuk vallják, hogy lövést hallottak később a Szechenyi kert felől, hol ma hajnalban a rendőrség csakugyan megtalálta a tót holttestét átlótt szivvel. A rémes esemény színhelyén egy kalapot és botot találtak. A kapláról nyilvánvaló, hogy azt urféle ember véselte, mert divatos. A rendőrség által megindított vizsgálat ma délig még nem vezetett eredményre.

* Az állami középipartanoda igazgató-ágától vették ezen értesítést: Tanfolyam a helyhez kötött (stabil) gőzgépek kezelei számára. — A földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium által az állami középipartanodában a stabil gőzgépek kezelői számára rendezett a stabil gőzgépek kezelői számára rendezett tanfolyam f. évi november hó második napján fog megnyitni s január 15-ik napjig tart. E tanfolyamon a stabil gőzgépek kezelői és gőzgépek szerkezetesei kezelese fog taníttatni. Tanulókat felvételtnek a 20-ik életévüket betöltött lakatosok, kovácsok és a különböző fobb gépgyárak fobb munkásai; azok a kik már gőzgépek mellett foglalkoztak, előnyben részesülnek. A belepótlók kívánatki erkölcsi bizonyítvány és az, hogy irni s olvasni tudjanak. A felvételre jelentkező munkások főnökeiktől igazolványt tartoznak előmutatni arról, hogy jelenleg melyik szakban dolgoznak. A beiratások az intézet helyiségében (VIII. ker. bodzafa-utca 28 sz.) október hó 7-ik napján kezdődnek s e hó folyamában a kéznapokon este 6 órától 7-ig, a vásár- és ünnepnapokon pedig délelőtt 8-tól 12-ig tartatnak.

* A tűz temérek pusztitást okozott már városunkban s épen nem csudálható, hogy hatóságunk teljes mértékben igyekszik a legteljesebb övrendszabályokat megállapítani s épen

Még nem ismerjük a szenvedést, keresük azt. Gyönyörűséget találtunk abban a sivatag érzésben: a mink mive: világ-fájdalom. Álmokat álmodunk, melyek lehetetlenek, reménykedünk, hogy csalódhatunk. És szenvedünk hju remények, képzelt csalódások végtelenül megújuló sorozatán.

Azt mondják, hogy a napsugár szüli a szivárványt, az ifju sziv az ábrándot. Hová lesz a szivárvány, ha a nap elnyugszik? hát az ábránd, ha a sziv megöregszik?

Egyik olyan, mint a másik. Szín, pára, semmi! De szivünk fáj és megszakad utánuk. Levegőnk jártam én is. Kör-izgalmak rémlátásaiban, óriás rom várak dűledékein.

Elzárkóztam a „gonosz” világtól, gyűlöltem azt a sereg-óriást, kit embernek neveznek. Gyűlöltem magamat is, de legfőképpen azért, mert én is ember voltam.

Igy éreztem, ugy gondolkodtam akkor midőn Szerénával megismerkedtem.

A templomban láttam őt először. Nem emlékszem minő ünnepe volt akkor, azt sem tudom, miért mentem én el éppen akkor a templomba. Közönyösen néztem végig, az ábitattal imádkozókat. Szántam őket, Hiszen nem ismertem a vallás vigaszt. Emberi alkotásnak tartottam azt is, és én megvettem azt, a mi emberé.

A néma csenben megzendült a chorus.

e czébből ker... közül az 17... szabályok s... kintethen s o... munk e régi...

* A lov... pihos hasonló... tathatok ered... szab. kir. arany. táv... nos Minen... Fáy Halász... vics Ernő V... (500 frt, 2200... a egység... Az államdíj... ter) Blasko... könnyen nye... rist-ja 2-ik... volt.

* A g... lődés mind... küldeménye... állított tárg... mulni igyek... dők Bergho... urnak alma... terem mind... ismét egy u... mények felv... érdeklődés...

* A ló... szakértők... jelenékeny... lakos gyöny... száz for... a nyáron... adóval mag...

* Az... a következő... sek közt ke... letnek belm... nyilvánosság... most ismern... náta volna... hogy a tor... mely mindős... leslély mind... s így a díjn... határozat a... hetesét az... író alkalm... emleített tor... készült zubo... bár hol es... selhet, a g... sőt a többi... öröme voln... tagokat tor... nincsen, s... inkább nem... gy is csak... get, miután... leszorította... den fizető... rába a ter... fizetendő) e... nak egy ha... város megr... demli, sőt... jegyzőkönyv... bizonyítka... kívül tagjai... nási és ve... szesítjük. A... órákra val... kötelező a... csak azért... pasztaltató... része csak... rendes tor... tornauñep... naruhában... tisztviselői... volt szer... Hogy ily l... eme erélye... mel-e, azt... bizzuk. L...

* Az... a következő... sek közt ke... letnek belm... nyilvánosság... most ismern... náta volna... hogy a tor... mely mindős... leslély mind... s így a díjn... határozat a... hetesét az... író alkalm... emleített tor... készült zubo... bár hol es... selhet, a g... sőt a többi... öröme voln... tagokat tor... nincsen, s... inkább nem... gy is csak... get, miután... leszorította... den fizető... rába a ter... fizetendő) e... nak egy ha... város megr... demli, sőt... jegyzőkönyv... bizonyítka... kívül tagjai... nási és ve... szesítjük. A... órákra val... kötelező a... csak azért... pasztaltató... része csak... rendes tor... tornauñep... naruhában... tisztviselői... volt szer... Hogy ily l... eme erélye... mel-e, azt... bizzuk. L...

* Az... a következő... sek közt ke... letnek belm... nyilvánosság... most ismern... náta volna... hogy a tor... mely mindős... leslély mind... s így a díjn... határozat a... hetesét az... író alkalm... emleített tor... készült zubo... bár hol es... selhet, a g... sőt a többi... öröme voln... tagokat tor... nincsen, s... inkább nem... gy is csak... get, miután... leszorította... den fizető... rába a ter... fizetendő) e... nak egy ha... város megr... demli, sőt... jegyzőkönyv... bizonyítka... kívül tagjai... nási és ve... szesítjük. A... órákra val... kötelező a... csak azért... pasztaltató... része csak... rendes tor... tornauñep... naruhában... tisztviselői... volt szer... Hogy ily l... eme erélye... mel-e, azt... bizzuk. L...

* Az... a következő... sek közt ke... letnek belm... nyilvánosság... most ismern... náta volna... hogy a tor... mely mindős... leslély mind... s így a díjn... határozat a... hetesét az... író alkalm... emleített tor... készült zubo... bár hol es... selhet, a g... sőt a többi... öröme voln... tagokat tor... nincsen, s... inkább nem... gy is csak... get, miután... leszorította... den fizető... rába a ter... fizetendő) e... nak egy ha... város megr... demli, sőt... jegyzőkönyv... bizonyítka... kívül tagjai... nási és ve... szesítjük. A... órákra val... kötelező a... csak azért... pasztaltató... része csak... rendes tor... tornauñep... naruhában... tisztviselői... volt szer... Hogy ily l... eme erélye... mel-e, azt... bizzuk. L...

* Az... a következő... sek közt ke... letnek belm... nyilvánosság... most ismern... náta volna... hogy a tor... mely mindős... leslély mind... s így a díjn... határozat a... hetesét az... író alkalm... emleített tor... készült zubo... bár hol es... selhet, a g... sőt a többi... öröme voln... tagokat tor... nincsen, s... inkább nem... gy is csak... get, miután... leszorította... den fizető... rába a ter... fizetendő) e... nak egy ha... város megr... demli, sőt... jegyzőkönyv... bizonyítka... kívül tagjai... nási és ve... szesítjük. A... órákra val... kötelező a... csak azért... pasztaltató... része csak... rendes tor... tornauñep... naruhában... tisztviselői... volt szer... Hogy ily l... eme erélye... mel-e, azt... bizzuk. L...

* Az... a következő... sek közt ke... letnek belm... nyilvánosság... most ismern... náta volna... hogy a tor... mely mindős... leslély mind... s így a díjn... határozat a... hetesét az... író alkalm... emleített tor... készült zubo... bár hol es... selhet, a g... sőt a többi... öröme voln... tagokat tor... nincsen, s... inkább nem... gy is csak... get, miután... leszorította... den fizető... rába a ter... fizetendő) e... nak egy ha... város megr... demli, sőt... jegyzőkönyv... bizonyítka... kívül tagjai... nási és ve... szesítjük. A... órákra val... kötelező a... csak azért... pasztaltató... része csak... rendes tor... tornauñep... naruhában... tisztviselői... volt szer... Hogy ily l... eme erélye... mel-e, azt... bizzuk. L...

* Az... a következő... sek közt ke... letnek belm... nyilvánosság... most ismern... náta volna... hogy a tor... mely mindős... leslély mind... s így a díjn... határozat a... hetesét az... író alkalm... emleített tor... készült zubo... bár hol es... selhet, a g... sőt a többi... öröme voln... tagokat tor... nincsen, s... inkább nem... gy is csak... get, miután... leszorította... den fizető... rába a ter... fizetendő) e... nak egy ha... város megr... demli, sőt... jegyzőkönyv... bizonyítka... kívül tagjai... nási és ve... szesítjük. A... órákra val... kötelező a... csak azért... pasztaltató... része csak... rendes tor... tornauñep... naruhában... tisztviselői... volt szer... Hogy ily l... eme erélye... mel-e, azt... bizzuk. L...

* Az... a következő... sek közt ke... letnek belm... nyilvánosság... most ismern... náta volna... hogy a tor... mely mindős... leslély mind... s így a díjn... határozat a... hetesét az... író alkalm... emleített tor... készült zubo... bár hol es... selhet, a g... sőt a többi... öröme voln... tagokat tor... nincsen, s... inkább nem... gy is csak... get, miután... leszorította... den fizető... rába a ter... fizetendő) e... nak egy ha... város megr... demli, sőt... jegyzőkönyv... bizonyítka... kívül tagjai... nási és ve... szesítjük. A... órákra val... kötelező a... csak azért... pasztaltató... része csak... rendes tor... tornauñep... naruhában... tisztviselői... volt szer... Hogy ily l... eme erélye... mel-e, azt... bizzuk. L...

* Az... a következő... sek közt ke... letnek belm... nyilvánosság... most ismern... náta volna... hogy a tor... mely mindős... leslély mind... s így a díjn... határozat a... hetesét az... író alkalm... emleített tor... készült zubo... bár hol es... selhet, a g... sőt a többi... öröme voln... tagokat tor... nincsen, s... inkább nem... gy is csak... get, miután... leszorította... den fizető... rába a ter... fizetendő) e... nak egy ha... város megr... demli, sőt... jegyzőkönyv... bizonyítka... kívül tagjai... nási és ve... szesítjük. A... órákra val... kötelező a... csak azért... pasztaltató... része csak... rendes tor... tornauñep... naruhában... tisztviselői... volt szer... Hogy ily l... eme erélye... mel-e, azt... bizzuk. L...

* Az... a következő... sek közt ke... letnek belm... nyilvánosság... most ismern... náta volna... hogy a tor... mely mindős... leslély mind... s így a díjn... határozat a... hetesét az... író alkalm... emleített tor... készült zubo... bár hol es... selhet, a g... sőt a többi... öröme voln... tagokat tor... nincsen, s... inkább nem... gy is csak... get, miután... leszorította... den fizető... rába a ter... fizetendő) e... nak egy ha... város megr... demli, sőt... jegyzőkönyv... bizonyítka... kívül tagjai... nási és ve... szesítjük. A... órákra val... kö

ZÁDOR LAJOS

SELYEM, DIVAT, CSIPKE és KÉZMŰÁRU KERESKEDÉSE
Debreczenben, főpiacz, városház alatt.

A n. é. közönség nagybecsű figyelmébe ajánlom: **selyem és divat-áru raktáramat**, mely a jelen őszi és közélgi téli évadra, már dusan fel van szerelve, minden szakmám alá tartozó ujdonságokkal.

Üzletem eddigi czikkeit egy újabbal szaporítottam u. m. **nap- és esernyők**ből nagy választéku gyári raktárt rendeztem be; s így a n. é. közönségnek a **legelőnyösebb árak** mellett ajánlom:

NAP- és ESERNYŐIMET, a legelőnyösebbtől kezdve, a legfinomabb angol szerkezetű elsőrendű minőségig.

Továbbá van szerencsém a n. é. közönségnek jelenteni, hogy eddigi üzlethelyiségem mellett — azzal összeköttetésben egy, a jelenkor fokozottabb igényeinek megfelelő

NŐI DIVATTERMET

rezdeztem be, hol is mindenféle selyem, bársony és gyapjuszövetekből készült **NŐI FELÖLTÖK** és **BUNDÁK** a legelőnyösebb minőségtől kezdve nagy választékban kaphatók. **NŐI RUHÁK** készítését elegans divatszerű szabással, valamint menyasszonyi kelengyék berendezését elvállalom; — költség előirányzattal és szövetmintákkal szívesen szolgálók.

Előfizetési felhívás

„ÜSTÖKÖS“

1883. okt.—decz. folyamára.

Magyar Kakas is olyan, mint a horvát: előáll a fehér lapjával s azt mondja: „egyezzünk ki; te, kedves olvasó, jegyezd rá, a mi nekem tetszik, én majd küldök neked érte olyat, a mi neked tetszik: hetenkint a jókedvű „Üstökös“ t.
Az egészség nem nehéz.
A jegyzendő és beküldendő összeg: **október—deczemberre 2 forint.**
Az előfizetési pénzek postautalvánnyal az „Üstökös“ kiadóhivatalába (Buda pest, Koronaherceg-utca, 3. sz.) küldendők.

Az „Üstökös“ kiadóhivatala.

LIEBIG
Társulat
HUSKIVONATJA
Fray-Bentosból (Dél-Amerika)

A Liebigféle huskivonat keves más hozzávalóval kitűnő húsleves helyesen használva, nagy megerősítő hatással jár a háztartásban. Egy angol font — 454 gramm kivonatból 190 adag erős tápláló leves készíthető. Minden kocoghóhoz egy körülményes használati utasítás van mellékelve.

CSAK VALÓDI
ha minden köcsög ragjaggyján a feltaláló
Justus v. Liebigkébe nyomott névaláírása van
mint alalt:

Justus Liebig

Kapható Debreczenben Csanak József, Geréby Fülöp,
Rickl József Zelmós kereskedésében.

Jelentékeny árleszállítás!

KÁVÉ

és thea-szállítást nagyban árkában ajánlunk postá utján, bérmentesen, utánvét mellett, zacskókban 5 kilonként.

21. sz. finom arabs Mocca	6 frt 62 kr
22. sz. nemesített Menado	5 " 83 "
24. sz. Java I. sárga, nemes	4 " 53 "
30. sz. Cuba , zöld, erős	4 " 65 "
27. sz. Gyöngy Mocca	4 " 88 "
25. sz. Java II. sárga, nemes	4 " 20 "
32. sz. Santos , zamatos	3 " 90 "
33. sz. Domingo , szapora	3 " 80 "
34. sz. Rio , erős	3 " 50 "

Thea félkilonként 75 krtól 5 frt 50 krig.
Gyors és pontos kiszolgálás.
Mustrák szívesen küldetnek.
FUNKE & KORNBERG, Hamburg.

Kutasi I.
könyv- és
könyvnyomdájában
mindenfélé
hivatalos és magán-
nyomatványok — leg-
gyorsabb kiállításig —
gyorsan és jutányos árak
mellett készítenek.

Üzlethely: Főpiacz,
Sz. Nagy Károly ut
házában.

Figyelmet
kerünk!

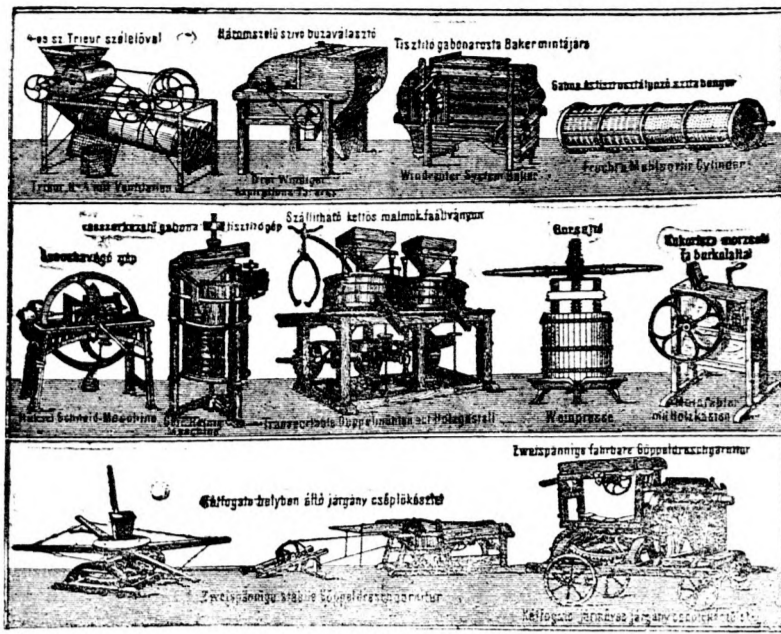
Debreczen, 1883. nyomott kiadó KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

Gutjahr és Müller Budapesten.

Első b.-pesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár

a Margit-híd közelében,

ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat, mint:

Trieurök gazdaság számára: Járgány-Cséplőgépek, szelelő rosták, kukorica-morzsolók, szeszkavágók, borsajók. **Különlegességek malmok számára:** Dupla-malmok, malom trieur hengerek, gabona-osztályzó-hengerek, koptató-gépek, daraválasztó-gépek, tararók, detacherök. **Malom alkatrészek**, u. m. Transmissiók, szíjkerekek. **Rostalemezek:** Cséplőgép-rosták, liszthenger-sziták, koptató-lemezek, ráspoly-lemezek, stb.
Arjegyzekek kívánatra ingyen és bérmentve.

Tekintetes ur!

Több éven át súlyos lábajálal egybekapcsolt gyomor-hurut bajban szenvedvén, daczára az orvosi segínynek annyira lefogytam, hogy már alig voltam képes lábaimon állni. — Ekkor végre, daczára az ugynevezett ajánlott egyetemes nevek iránti ellenszenvemnek szántam magamat, meg-hoztatni az ön Dr. Rózsa-féle életbalsamját, melyet azután utasítás szerint használték. Nyolcz-napi használat után étvágyam ismét megjött, s 8 nagy palacznak az elfogyasztása után egész-ségem tökéletesen helyre állott. Minden ember, a ki csak ismer, nem győzök eléggé csodálkozni jelenlegi jó kinezésemen, ennek következtében kedves kötelességemnek tartom önnek kitűnő-gyógyszerét legbensőbb köszönetemet fejezni ki, s igyekezni fogok azt minden hasonló bajok-ban szenvedőnek a legelőnyösebben ajánlani. — Az ellen nincs semmi kifogásom, ha ezen sorai-mat, mind a mellett is nevem kiírása nélkül, a közönség elé bocsátja. Mintán pedig ezen dr. Rózsa-féle életbalsamot mint ház szert, miúdig a háznál óhajtom birni, ezekből felkerem után-vét mellett 16 palacznak a szives megküldésére, maradván teljes mély tisztelettel

J. W. cs. kir. főhadnagy

a 8-ik tábor tüzérezredben, Nagy-Szebenben.

T. Fragner ur!

Felkerem, hogy nekem posta útján a mellékelt 10 frtért tíz üveg Dr. Rózsa-féle életbal-zsamot küldeni sziveskedjék. Egyidejűleg szabad legyen tudatom, hogy ez orvos-ág a legkitű-nőbbek egyike, mert három hónap használat alatt gyomorajándalmakat nem érezek, mely beteg-ségben pedig már tíz év óta szenvedtem. Továbbá német, ki májában évek hosszú során át szenved, teljesen meggyógyította, gyermekeimet pedig az itt annyira járványos lázról óvja meg. Fogadja uram tiszteletem kifejezését, s maradtam Masalsky Kázmér, a vasuti munkálatok fel-ügyelője Alexinzában (Szerbia)

Gyors és biztos segély a gyomorbajok és annak következményei ellen.

Az egészség fentartása

egyedül csak a jó emésztés fentartása s előmozdítása alapszik, mert a jó emésztés az egészségre, a megromlott és hibás veralkatrészek eltávolítására a leg-jobbnak bizonyult házi szer, a már évek óta ismeretes s közkedvelt

Dr. Rózsa-féle életbalsam.

Mely a leghasznosabb s a leggyógyhatalmasabb gyógyfűvekből a legnagyobb gonddal ké-szítve, teljesen megbizhatóan a legjobbnak bizonyult be mindennemű emésztés bántalmaknál, nevezetesen az étvágyhiány, a savanyu felbűlés, a puffadás, emelygés, has- és gyomorfájás, a gyomorgörögés, a gyomornak étellel tuteitelése, az elnyálkásodás, a vértörődés, aranyeres bántalom, a női betegségek, belbajok a raskor és lépkörnél (emésztési zavarok következtében) ez az emésztés összes működésére életkötő hat, tiszta és egészséges vért hoz létre, s a beteg-testnek előbbi erje és egészsége ismét megadatik. Ezen kitűnő hatásnál fogva tehát ez már is a legjobbnak bizonyult s a legbiztosabb népi házi gyógyszeré vált s általános elterjedésnek orvond.

1 palaczkkal 50 kr., dupla üveggel 1 frt.
Több ezer elismerő írat van kitéve szives betekintés végett. Bérmentett megke-ressekre utánvét mellett mindenhol megküldetik.

Óvás!

Minden kellemetlen félreértés kikerülése végett felkerem a t. cz. vevőket, mindenütt ha-tározottan csak **Dr. Rózsa életbalsamát** kéri **Fragner B. gyógyszerárabol Prágában** nek, s nem teszik hozzá, hogy **Dr. Rózsa-féle életbalsamot**, akármilyen hatás nélküli keverék leszen adva.

Valódi Dr. Rózsa életbalsam kapható a főraktárban: **Fragner B. gyógyszerárában**, zum schwarzen Adler Prága Kleinseite, a Spornergasse sarkán 205. sz. s az alább felsorolt raktárakon:

Debreczen: Göll N. és Rotschnek V. Emil gyógyszer., **Budapest:** Török J. gyógyszer., továbbá kapható: **Baán, Bonyhád, Bozovics, Eger, N.-Beckerek, Gyöngyös, Kadarkút, Kaposvár, Karansebes, Késmárk, K. Szeben, Komárom, Lugos, Makó, Malaczká, H.-M. Vásárhely, Miskolcz, M.-Óvár, Pozsony, Retság, Sz.-Fejérvár, Sarcza, Szeged, Temesvár, Szabadka, T.-Ujlak, N.-Szombat, S.-A.-Uj-hely Vág-Sellye, Versecz, Zala-Egerszeg.**
Minden gyógyszerár, valamint a fúszkereskedések legnagyobb része raktáron tartja ezen élet-balsamot. — Ugyanitt kapható még:

Prágai egyetemes házikenőcs,

biztos és kipróbált szer gyuladások, sebek és daganatok gyógyítására.
Biztos sikerrel alkalmazható a női mell gyuladása, terjedése és keményedésénél, a gyer-mek elválasztásánál genyedésnél, vördaganatoknál, genyfakadásoknál és pokolvarnál; körörmé-nél, bolnetemnél, köszvényes és csuszus daganatoknál; időségi csukló-lábnál a láb, terd, kéz tört kezek és somórfoma cserepedésnél; rovarcsípések által okozott daganatoknál; régi, vagy genyedő sebeknél; rákos daganatoknál; feltört lábknál, csontharva gyuladásnál, stb.
Minden gyuladás, daganat, keményedés, duzzadás a legelőnyösebb idő alatt gyógyíttatik, a hol azonban már a genykedés beállott, a daganat a legelőnyösebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja és meggyógyítva lesz.

Fül-balsam. A legkipróbáltabb és számos kísérlet által mint legmegbízhatóbb szer ismeretes a nehéz hallás meggyógyítására, s a teljesen elvesztett hallás visszaszerzésére. **Egy palaczkkal 1 frt.**

25 és 35 kros szelenczékben.

Előfizetés
Helyben és po
Egy évre . . .
Fél évre . . .
Negyed évre . . .
Egyes sz
A lap eszemlel re
den közlemény fo
bár földszint, a
bérmentve . . .
Előfizethet
TELEGDI K. K.
OSATHY K. K.
kereskedésben
alban KUTASI
nyomdájában a
utja

„Sies

(K) N
meg tudná
ben Bismar
Ausztria e
csak azért
és velencez
főmester, m
mint a vase
repelt, ne
Ausztria ha
Benedetti
mondott sz
mondott B
Vainqueurs
par leur
Autriche un
verra jamais
nous seron
Győztes
de nekün
önlétünk
oly csap
felébred
és jegye
vet ur, h
Bécsben
hiszi Ausztr
ezen vágya
Bismarck bi
az összes né
jesülésére:
Ausztriát a
rébe hajtani
politikai vo
orosz czárna
nyit titok
czárja inká
barát!
Bismarck
Bulgária ma
czosa, ki is
berlini egye
rint az ottá
lefolyás
hát ma Bul
a lap vona
szállította
ezer fegyver
Vagy akad
hiszi, hogy
1880-ban a
szén ő nem
állítani! V
czár, hogy
hadihajót v
Bulgáriának
csoda lenne
Minden
való, hogy
egyszersm
czálta a k
az is tudta
esetében m
részesek, m
a perfid A
de azoknak
triához!
Minde
józanessz
trianak No
felé sietni,
mivel azon
naglasban
fognak erő
tudva előre
apró kiraly
dolt Török
a győzelem
állam min
és ig a z
szilárd tal
den fia a
serdülő ifj
koldus is
tanácsos h
erős és a
nemzet áll